

חוג: תהא R קבוצה ותהיינה $+, *$ פעולות בינאריות אזי $(R, +, *)$ המקיים

• $(R, +)$ חבורה אבלית.

• אסוציאטיביות כפל: לכל $a, b, c \in R$ מתקיים $(a * b) * c = a * (b * c)$.

• חוג הפילוג משמאל: לכל $a, b, c \in R$ מתקיים $a * (b + c) = (a * b) + (a * c)$.

• חוק הפילוג מימין: לכל $a, b, c \in R$ מתקיים $(b + c) * a = (b * a) + (c * a)$.

סימון: יהי $(R, +, *)$ חוג ויהי e איבר היחידה של $(R, +)$ אזי $0_R = e$.

חוג אבל/קומוטטיבי/חילופי: חוג $(R, +, *)$ המקיים $a * b = b * a$ לכל $a, b \in R$.

חוג בעל יחידה: חוג $(R, +, *)$ עבורו $(R, *)$ בעל איבר יחידה m וכן $m \neq 0_R$.

סימון: יהי $(R, +, *)$ חוג ויהי m איבר היחידה של $(R, *)$ אזי $1_R = m$.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}$ אזי $\mathbb{Z}_n$ חוג אבל בעל יחידה וכן $\mathbb{Z}$ חוג אבל בעל יחידה.

טענה: יהי R חוג אבל בעל יחידה ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $R[x_1 \dots x_n]$ חוג אבל בעל יחידה.

טענה: יהי R חוג אבל בעל יחידה אזי $\langle R[x], + \rangle$ קונובולוציה, חוג אבל בעל יחידה.

תחום שלמות: חוג אבל R עבורו לכל $a, b \in R$ המקיימים $ab = 0$ מתקיים $(a = 0) \vee (b = 0)$.

טענה: יהי R תחום שלמות ויהי $n \in \mathbb{N}_+$ אזי $R[x_1 \dots x_n]$ תחום שלמות.

הגדרה: יהי R חוג אבל בעל יחידה אזי $R^\times = \{a \in R \mid \exists h \in R. ah = ha = 1\}$.

למה: יהי R חוג אבל בעל יחידה אזי $(R^\times, *)$ חבורה.

טענה: יהי R חוג אבל בעל יחידה אזי $(R[x])^\times = R^\times$.

שדה: חוג אבל בעל יחידה $\mathbb{F}$ המקיים $\mathbb{F}^\times = \mathbb{F} \setminus \{0\}$.

הגדרה: יהי R תחום שלמות באשר $R \neq \{0\}$ אזי $\sim_{\text{Frac}} = \left\{ ((a, b), (c, d)) \in (R \times (R \setminus \{0\}))^2 \mid ad = bc \right\}$.

סימון: יהי R תחום שלמות באשר $R \neq \{0\}$ אזי $\text{Frac}(R) = R / \sim_{\text{Frac}}$.

הגדרה: יהי R תחום שלמות באשר $R \neq \{0\}$ ויהי $(a, b), (c, d) \in R \times (R \setminus \{0\})$ אזי $[(a, b)]_{\text{Frac}} + [(c, d)]_{\text{Frac}} = [(ad + cb, bd)]_{\text{Frac}}$.

וכן $[(a, b)]_{\text{Frac}} \cdot [(c, d)]_{\text{Frac}} = [(ac, bd)]_{\text{Frac}}$.

טענה שדה השברים: יהי R תחום שלמות באשר $R \neq \{0\}$ אזי $\text{Frac}(R)$ שדה.

טענה: יהי $\mathbb{K}$ שדה אזי $\mathbb{K}[x]$ תחום שלמות.

פונקציות רציונליות: יהי $\mathbb{K}$ שדה אזי $\mathbb{K}(x) = \text{Frac}(\mathbb{K}[x])$.

מסקנה: יהי $\mathbb{K}$ שדה אזי $\mathbb{K}(x)$ שדה.

הומומורפיזם בין חוגים: יהיו R, S חוגים אזי $\nu : R \rightarrow S$ המקיימת

• משמרת כפל: לכל $a, b \in R$ מתקיים $\nu(ab) = \nu(a)\nu(b)$.

• משמרת חיבור: לכל $a, b \in R$ מתקיים $\nu(a + b) = \nu(a) + \nu(b)$.

גרעין: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם אזי $\ker(\nu) = \nu^{-1}[\{0\}]$.

למה: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם אזי $\ker(\nu), \text{Im}(\nu)$ חוגים.

למה: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם אזי $(\ker(\nu) = 0) \iff (\nu \text{ מונומורפיזם})$.

למה: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם אזי $(\text{Im}(\nu) = S) \iff (\nu \text{ אפימורפיזם})$.

סימון: יהיו R, S חוגים איזומורפיים אזי $R \simeq S$.

למה: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם אזי $(\nu \text{ איזומורפיזם}) \iff (\nu \text{ מונומורפיזם וכן } \nu \text{ אפימורפיזם})$.

חוג השלמים של גאוס: $\mathbb{Z}[i] = \mathbb{Z} + i\mathbb{Z}$.

אידאל: יהי R חוג אבל אזי $I \subseteq R$ המקיימת $I \cdot R \subseteq I$ וכן $I + I \subseteq I$.

טענה: יהי R חוג אבל ויהי $I \subseteq R$ אידאל אזי $(I, +) \leq (R, +)$.

טענה: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם אזי $\ker(\nu)$ אידאל.

משפט: יהי R חוג אבל בעל יחידה אזי $(R \text{ שדה}) \iff (I \subseteq R \text{ אידאל } I \subseteq R \text{ מתקיים } (I \in \{\{0\}, R\}))$.

מסקנה: יהיו $\mathbb{K}, \mathbb{F}$ שדות ויהי $\nu : \mathbb{F} \rightarrow \mathbb{K}$ הומומורפיזם אזי $(\nu \text{ מונומורפיזם}) \vee (\nu = 0)$.

הגדרה: יהי R חוג אבל ויהי $I \subseteq R$ אידאל אזי $R/I = \{a + I \mid a \in R\}$.

טענה: יהי R חוג אבל ויהי $I \subseteq R$ אידאל ויהיו $a, b, c, d \in R$ באשר $a + I = c + I$ וכן $b + I = d + I$ אזי $(ab) + I = (cd) + I$.

הגדרה: יהי R חוג אבל ויהי $I \subseteq R$ אידאל ויהיו $a, b \in R$ אזי $(a + I)(b + I) = (ab) + I$.

משפט חוג מנה: יהי R חוג אבל ויהי $I \subseteq R$ אידאל אזי R/I חוג אבל.

טענה: יהי R חוג אבלי יהי $I \subseteq R$ אידאל ונגדיר $p : R \rightarrow R/I$ כך $p(a) = a + I$ אזי p הינו אפימורפיזם חוגים וכן $\ker(p) = I$.

למה: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם חוגים אזי $R/\ker(\nu)$ חוג.

משפט: יהיו R, S חוגים ויהי $\nu : R \rightarrow S$ הומומורפיזם חוגים אזי $R/\ker(\nu) \simeq \text{Im}(\nu)$.

טענה: $\mathbb{Z}[x]/(x^2+1) \simeq \mathbb{Z}[i]$.

אידאל אמיתי: יהי R חוג אבלי בעל יחידה אזי אידאל $I \subseteq R$ המקיים $I \neq R$.

טענה: יהי R חוג אבלי בעל יחידה ויהי $I \subseteq R$ אזי $(I \cap R^\times = \emptyset) \iff (I \text{ אמיתי})$.

אידאל נוצר: יהי R חוג אבלי בעל יחידה ותהא $S \subseteq R$ אזי $(S) = \{\sum_{i=1}^n r_i s_i \mid (n \in \mathbb{N}_+) \wedge (r \in R^n) \wedge (s \in S^n)\}$.

טענה: יהי R חוג אבלי בעל יחידה ותהא $S \subseteq R$ אזי (S) אידאל.

אידאל ראשי: יהי R חוג אבלי אזי אידאל $I \subseteq R$ עבורו קיים $a \in R$ המקיים $I = (a)$.

אידאל ראשוני: יהי R חוג אבלי אזי אידאל $I \subseteq R$ עבורו לכל $a, b \in R$ המקיימים $ab \in I$ מתקיים $(a \in I) \vee (b \in I)$.

אידאל מקסימלי: יהי R חוג אבלי אזי אידאל $I \subseteq R$ עבורו לכל אידאל $J \subseteq R$ לא מתקיים $I \subsetneq J$.

משפט: יהי R חוג אבלי בעל יחידה ויהי $I \subseteq R$ אידאל אזי

- $(I \text{ אידאל ראשוני}) \iff (R/I \text{ תחום שלמות})$.
- $(I \text{ אידאל מקסימלי}) \iff (R/I \text{ שדה})$.

תחום ראשי: חוג אבלי בעל יחידה R עבורו לכל אידאל $I \subseteq R$ מתקיים כי I ראשי.

איבר אי־פריק: יהי R חוג אבלי בעל יחידה אזי $r \in R$ עבורו לכל $a, b \in R$ המקיימים $r = ab$ מתקיים $(a \in R^\times) \vee (b \in R^\times)$.

איבר ראשוני: יהי R חוג אבלי בעל יחידה אזי $r \in R$ עבורו לכל $a, b \in R$ המקיימים $r|ab$ מתקיים $(r|a) \vee (r|b)$.

משפט: יהי $\mathbb{K}$ שדה אזי

- $\mathbb{K}[x]$ תחום ראשי.
- יהי $f \in \mathbb{K}[x]$ אזי $(f) \iff (f) \iff (f \text{ ראשוני}) \iff (f \text{ אי־פריק ב-}\mathbb{K}[x])$.

מסקנה: יהי R תחום שלמות אזי $(R[x] \text{ תחום ראשי}) \iff (R \text{ שדה})$.

משפט: יהי R חוג אבלי בעל יחידה ויהי $I \subseteq R$ אידאל אזי קיים אידאל מקסימלי $M \subseteq R$ עבורו $I \subseteq M$. דורש AC

מחלק משותף מקסימלי: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהיו $f_1 \dots f_n, d \in \mathbb{K}[x]$ באשר $(d) = (f_1 \dots f_n)$ וכן d מתוקן אזי $\gcd(f_1 \dots f_n) = d$.

משפט חלוקה עם שארית: יהי R חוג אבלי בעל יחידה ויהיו $f, g \in R[x]$ באשר המקדם המוביל של g הפיך אזי קיימים ויחידים $q, r \in R[x]$ באשר $f = qg + r$ וכן $\deg(r) < \deg(g)$.

פולינומים זרים: יהי $\mathbb{F}$ שדה אזי $f, g \in \mathbb{F}[x]$ המקיימים $\gcd(f, g) = 1$.

פולינום פרימיטיבי: יהיו $a_0 \dots a_n \in \mathbb{Z}$ אזי $\sum_{i=0}^n a_i x^i$ המקיים $\gcd(a_1 \dots a_n) = 1$.

משפט: יהי $f \in \mathbb{Z}[x] \setminus \{0\}$ ויהיו $g, h \in \mathbb{Q}[x]$ באשר $f = gh$ אזי קיימים $r, s \in \mathbb{Q}$ המקיימים $sh, rg \in \mathbb{Z}[x]$ וכן $f = (rg)(sh)$.

מסקנה גאוס: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ מתוקן ויהי $d \in \mathbb{Q}[x]$ אי־פריק מתוקן באשר $d|f$ אזי $d \in \mathbb{Z}[x]$.

למה גאוס: יהי $f \in \mathbb{Z}[x]$ אזי $(f \text{ אי־פריק}) \iff (f \text{ אי־פריק מעל } \mathbb{Q}[x] \text{ וכן } f \text{ פרימיטיבי})$.

טענה קריטריון אייזנשטיין: יהיו $a_0 \dots a_n \in \mathbb{Z}$ ויהי $p \in \mathbb{P}$ המקיים $p \nmid a_n$ וכן $p|a_i$ לכל $i < n$ וכן $p^2 \nmid a_0$ אזי $\sum_{i=0}^n a_i x^i$ אי־פריק מעל $\mathbb{Q}[x]$.

שורש של פולינום: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ אזי $\alpha \in \mathbb{K}$ המקיים $f(\alpha) = 0$.

סימון: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ אזי $\text{sols}_{\mathbb{K}}(f) = \{\alpha \in \mathbb{K} \mid f(\alpha) = 0\}$.

משפט בז'ור: יהי $\mathbb{K}$ שדה יהי $f \in \mathbb{K}[x]$ ויהי $\alpha \in \mathbb{K}$ אזי $(\alpha \in \text{sols}_{\mathbb{K}}(f)) \iff ((x - \alpha) | f)$.

מסקנה: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ אזי $|\text{sols}_{\mathbb{K}}(f)| \leq \deg(f)$.

שורש פשוט: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ אזי $\alpha \in \text{sols}_{\mathbb{K}}(f)$ המקיים $(x - \alpha)^2 \nmid f$.

שורש מרובה: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ אזי $\alpha \in \text{sols}_{\mathbb{K}}(f)$ המקיים $(x - \alpha)^2 | f$.

נגזרת של פולינום: יהי $\mathbb{K}$ שדה יהי $n \in \mathbb{N}$ ויהיו $a_0 \dots a_n \in \mathbb{K}$ אזי $(\sum_{i=0}^n a_i x^i)' = \sum_{i=1}^n a_i x^{i-1}$.

משפט: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ אזי (כל השורשים של f הם פשוטים) $\iff (\gcd(f, f') = 1)$.

טענה: יהי $\mathbb{F}$ שדה אזי ויהי $f \in \mathbb{F}[x]$ באשר $\deg(f) \geq 1$ אזי $(f \text{ ראשוני}) \iff (f \text{ אי־פריק})$.

פולינום ציקלוטומי: יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי נגדיר $\Phi_p \in \mathbb{Q}[x]$ כך $\Phi_p(x) = \frac{x^p - 1}{x - 1}$.

טענה: יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי Φ_p אי־פריק.

סימון: יהי $p \in \mathbb{P}$ אזי $\mathbb{F}_p = \mathbb{Z}_p$.

שדה הרחבה: יהי $\mathbb{K}$ שדה אזי שדה $\mathbb{L}$ המקיים $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{L}$.

סימון: יהיו $\mathbb{K}, \mathbb{L}$ שדות באשר $\mathbb{L}$ הרחבה של $\mathbb{K}$ אזי $\mathbb{L}/\mathbb{K}$.

הערה: יהיו $\mathbb{K}, \mathbb{L}$ שדות באשר $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ אזי נתייחס לביטוי $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ כאובייקט.

הומומורפיזם הרחבות: יהיו $\mathbb{K}, \mathbb{F}, \mathbb{L}$ שדות באשר $\mathbb{K}/\mathbb{F}$ הרחבה וכן $\mathbb{L}/\mathbb{F}$ הרחבה אזי שיכון $\nu: \mathbb{K}/\mathbb{F} \rightarrow \mathbb{L}/\mathbb{F}$ המקיים $\nu|_{\mathbb{F}} = \text{Id}_{\mathbb{F}}$.

שדה פשוט: שדה $\mathbb{F}$ עבורו לא קיים שדה $\mathbb{K}$ המקיים $\mathbb{K} \subset \mathbb{F}$.

טענה: יהי $\mathbb{F}$ שדה אזי $\{\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F} \mid \mathbb{K} \text{ שדה}\} \cap \{\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F} \mid \mathbb{K} \text{ שדה פשוט}\} = \{\mathbb{F}\}$.

מסקנה: יהי $\mathbb{F}$ שדה אזי קיים ויחיד שדה פשוט $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F}$.

משפט: יהי $\mathbb{F}$ שדה פשוט אזי $(\mathbb{F} \simeq \mathbb{Q}) \vee (\exists p \in \mathbb{P}. \mathbb{F} \simeq \mathbb{F}_p)$.

מציין של שדה: יהי $\mathbb{F}$ שדה ויהי $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F}$ שדה פשוט אזי

• אם $\mathbb{K} \simeq \mathbb{Q}$ אז $\text{char}(\mathbb{F}) = 0$.

• אם קיים $p \in \mathbb{P}$ עבורו $\mathbb{K} \simeq \mathbb{F}_p$ אז $\text{char}(\mathbb{F}) = p$.

טענה: יהי $\mathbb{F}$ שדה המקיים $\text{char}(\mathbb{F}) > 0$ אזי לכל $a \in \mathbb{F}$ מתקיים $\text{char}(\mathbb{F}) \cdot a = 0$.

מורפיזם פרובניוס: יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $\mathbb{K}$ שדה המקיים $\text{char}(\mathbb{K}) = p$ אזי נגדיר $\text{Fr}_p: \mathbb{K} \rightarrow \mathbb{K}$ כך $\text{Fr}_p(a) = a^p$.

משפט: יהי $p \in \mathbb{P}$ ויהי $\mathbb{K}$ שדה המקיים $\text{char}(\mathbb{K}) = p$ אזי Fr_p מונומורפיזם.

טענה: יהי $\mathbb{F}$ שדה באשר $\text{char}(\mathbb{F}) \neq 2$ ויהיו $a, b, c \in \mathbb{F}$ באשר $a \neq 0$ אזי $\text{sols}(ax^2 + bx + c) = \left\{ \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \right\}$.

איבר אלגברי מעל שדה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבת שדות אזי $\alpha \in \mathbb{L}$ עבורו קיים $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ המקיים $f(\alpha) = 0$.

איבר טרנסצנדנטי מעל שדה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבת שדות אזי $\alpha \in \mathbb{L}$ באשר α אינו אלגברי מעל $\mathbb{K}$.

הרחבה אלגברית: הרחבה $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ עבורה לכל $\alpha \in \mathbb{L}$ מתקיים כי α אלגברי מעל $\mathbb{K}$.

טענה: $\mathbb{C}/\mathbb{R}$ הרחבה אלגברית.

פולינום מינימלי של איבר אלגברי: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהי $\alpha \in \mathbb{L}$ אלגברי מעל $\mathbb{K}$ אזי פולינום מתוקן $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ בעל דרגה

מינימלית המקיים $f(\alpha) = 0$.

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהי $\alpha \in \mathbb{L}$ אלגברי מעל $\mathbb{K}$ אזי קיים ויחיד פולינום מינימלי $f_\alpha \in \mathbb{K}[x]$ עבור α וכן

$(f_\alpha) = \{f \in \mathbb{K}[x] \mid f(\alpha) = 0\}$.

סימון: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהי $\alpha \in \mathbb{L}$ אלגברי מעל $\mathbb{K}$ אזי הפולינום המינימלי של α הינו f_α .

מסקנה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה יהי $\alpha \in \mathbb{L}$ אלגברי מעל $\mathbb{K}$ אזי f_α אי-פריק.

חוג נוצר: יהיו A, B חוגים אבליים בעלי יחידה באשר $A \subseteq B$ תהא $S \subseteq B$ ויהי $R \subseteq B$ החוג האבלי בעל יחידה המינימלי המקיים

$R \cup S \subseteq R$.

סימון: יהיו A, B חוגים אבליים בעלי יחידה באשר $A \subseteq B$ תהא $S \subseteq B$ ויהי $R \subseteq B$ החוג הנוצר מ- A על ידי S אזי $A[S] = R$.

טענה: יהיו A, B חוגים אבליים בעלי יחידה באשר $A \subseteq B$ ותהא $S \subseteq B$ אזי $A[S] = \bigcup_{n=1}^{\infty} \left\{ f(s_1 \dots s_n) \mid \begin{matrix} f \in A[x_1 \dots x_n] \\ s_1 \dots s_n \in S \end{matrix} \right\}$.

הרחבה נוצרת: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה תהא $S \subseteq \mathbb{L}$ ויהי $\mathbb{F} \subseteq \mathbb{L}$ השדה המינימלי המקיים $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F}$ וכן $S \subseteq \mathbb{F}$ אזי $\mathbb{F}/\mathbb{K}$.

סימון: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה תהא $S \subseteq \mathbb{L}$ ותהא $\mathbb{F}/\mathbb{K}$ הרחבה הנוצרת על ידי S אזי $\mathbb{K}(S) = \mathbb{F}$.

טענה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהיו $\alpha_1 \dots \alpha_n \in \mathbb{L}$ אזי $\mathbb{K}(\alpha_1 \dots \alpha_n) = \bigcup_{n=1}^{\infty} \bigcup_{f, g \in \mathbb{K}[x_1 \dots x_n]} \left\{ \frac{f(s_1 \dots s_n)}{g(s_1 \dots s_n)} \mid \begin{matrix} s_1 \dots s_n \in S \\ g(s_1 \dots s_n) \neq 0 \end{matrix} \right\}$.

טענה: $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3}) = \mathbb{Q}(\sqrt{2} + \sqrt{3})$.

הרחבה פשוטה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ ויהי $\alpha \in \mathbb{L}$ אזי $\mathbb{K}(\alpha)/\mathbb{K}$.

משפט מבנה של הרחבה פשוטה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהי $\alpha \in \mathbb{L}$ אזי

• אם α טרנסצנדנטי מעל $\mathbb{K}$ אז $\mathbb{K}(\alpha)/\mathbb{K} \simeq \mathbb{K}(x)/\mathbb{K}$.

• אם α אלגברי מעל $\mathbb{K}$ אז $\mathbb{K}(\alpha)/\mathbb{K} \simeq (\mathbb{K}[x]/(f_\alpha))/\mathbb{K}$.

מסקנה: יהי $\mathbb{K}$ שדה יהי $f \in \mathbb{K}[x] \setminus \{0\}$ אי-פריק ויהיו $\alpha, \beta \in \mathbb{K}$ שורשים של f אזי קיים איזומורפיזם $\nu: \mathbb{K}(\alpha)/\mathbb{K} \rightarrow \mathbb{K}(\beta)/\mathbb{K}$

באשר $\nu(\alpha) = \beta$.

למה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה יהיו $\alpha_1 \dots \alpha_n \in \mathbb{L}$ ויהי $\beta \in \mathbb{K}(\alpha_1 \dots \alpha_n)$ אזי קיים $f \in \mathbb{K}[x_1 \dots x_n]$ המקיים $f(\alpha_1 \dots \alpha_n) = \beta$.

טענה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה אזי $\mathbb{L}$ הינו מרחב וקטורי מעל $\mathbb{K}$.

דרגה של הרחבה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה אזי $[\mathbb{L} : \mathbb{K}] = \dim_{\mathbb{K}}(\mathbb{L})$.

הרחבה סופית: הרחבה $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ המקיימת $[\mathbb{L} : \mathbb{K}] < \infty$.

טענה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהי $\alpha \in \mathbb{L}$ אלגברי מעל $\mathbb{K}$ אזי $[\mathbb{K}(\alpha) : \mathbb{K}] = \deg(f_\alpha)$.

טענה: יהי $\mathbb{K}$ שדה סופי אזי קיים $p \in \mathbb{P}$ עבורו $\mathbb{F}_p \subseteq \mathbb{K}$.

מסקנה: יהי $\mathbb{K}$ שדה סופי אזי קיים $p \in \mathbb{P}$ וקיים $n \in \mathbb{N}$ עבורם $|\mathbb{K}| = p^n$.

משפט מולטיפליקטיביות של דרגה: תהיינה $F/L, L/K$ הרחבות אזי $[F : K] = [F : L] \cdot [L : K]$.

משפט: תהא L/K הרחבה ויהי $\alpha \in L$ אזי $(\alpha \text{ אלגברי מעל } K) \iff (\alpha \text{ קיים שדה } L \subseteq F \text{ המקיים } \alpha \in F \text{ וכן } F/K \text{ הרחבה סופית}).$

מסקנה: תהא L/K הרחבה ויהיו $\alpha_1 \dots \alpha_n \in L$ אלגבריים מעל K אזי קיים שדה $L \subseteq F$ המקיים $\alpha_1 \dots \alpha_n \in F$ וכן F/K הרחבה סופית.

מסקנה: תהיינה $F/L, L/K$ הרחבות אלגבריות אזי F/K הרחבה אלגברית.

סגור אלגברי בשדה: תהא L/K הרחבה אזי $\overline{K}_L = \{\alpha \in L \mid \alpha \text{ אלגברי מעל } K\}$.

מסקנה: תהא L/K הרחבה אזי $\overline{K}_L$ שדה.

שדה סגור אלגברית: שדה K עבורו לכל $f \in K[x]$ באשר $\deg(f) \geq 1$ קיים $\alpha \in K$ המקיים $f(\alpha) = 0$.

הרחבה סגורה אלגברית: הרחבה L/K כאשר L סגור אלגברית.

פולינום מתפרק לגורמים לינאריים: יהי K שדה אזי $f \in K[x]$ עבורו קיימים $\alpha_0, \alpha_1 \dots \alpha_n \in K$ המקיימים $f = \alpha_0 \cdot \prod_{i=1}^n (x - \alpha_i)$.

טענה: יהי K שדה סגור אלגברית ויהי $f \in K[x] \setminus \{0\}$ אזי f מתפרק לגורמים לינאריים.

טענה: תהא L/K הרחבה סגורה אלגברית ויהי $F \subseteq L$ המקיים $K \subseteq F$ אזי L/F הרחבה סגורה אלגברית.

למה: יהי K שדה סגור אלגברית ותהא L/K הרחבה אלגברית אזי $L = K$.

למה: יהי K שדה ויהי $f \in K[x]$ באשר $\deg(f) \geq 1$ אזי קיימת הרחבה סופית L/K המקיימת $\text{sols}_L(f) \neq \emptyset$.

למה: יהי K שדה ויהי $f \in K[x] \setminus \{0\}$ אזי קיימת הרחבה סופית L/K עבורה קיימים $\alpha_0, \alpha_1 \dots \alpha_n \in L$ המקיימים $f = \alpha_0 \cdot \prod_{i=1}^n (x - \alpha_i)$.

מסקנה: יהי K שדה ויהיו $f_1 \dots f_m \in K[x] \setminus \{0\}$ אזי קיימת הרחבה סופית L/K עבורה קיימת $\alpha \in M_{m \times (n+1)}(L)$ המקיימת $f_j = \alpha_{j,1} \cdot \prod_{i=1}^n (x - \alpha_{j,i+1})$ לכל $j \in [m]$.

משפט: יהי K שדה תהא $\mathcal{T}$ קבוצה ויהיו $\langle f_\tau \in K[x] \mid \tau \in \mathcal{T} \rangle$ באשר $\deg(f_\tau) \geq 1$ לכל $\tau \in \mathcal{T}$ אזי קיימת הרחבה אלגברית L/K המקיימת $\text{sols}_L(f_\tau) \neq \emptyset$ לכל $\tau \in \mathcal{T}$.

משפט: יהי K שדה אזי קיימת הרחבה סגורה אלגברית L/K .

משפט שטייניץ: תהא L/K הרחבה אלגברית יהי F שדה סגור אלגברית ויהי $\nu : K \rightarrow F$ מונומורפיזם אזי קיים מונומורפיזם

$\Phi : L \rightarrow F$ המקיים $\Phi|_K = \nu$. דורש AC

מסקנה: תהיינה $F/K, L/K$ הרחבות סגורות אלגברית אזי $F \simeq L$.

סימון: יהי K שדה ותהא L/K הרחבה סגורה אלגברית אזי $\overline{K} = L$.

מסקנה: תהא L/K הרחבה אלגברית אזי קיים מונומורפיזם $\nu : L/K \rightarrow \overline{K}/K$.

דרגה של פונקציה רציונלית: יהי K שדה תהא $a \in K(x)$ ויהיו $f, g \in K[x]$ באשר $a = \frac{f}{g}$ וכן $\gcd(f, g) = 1$ אזי $\deg(a) = \max\{\deg(f), \deg(g)\}$.

משפט: יהי K שדה ותהא $a \in K(x)$ באשר $\deg(a) \geq 1$ אזי a טרנסצנדנטי מעל K וכן $K(x)/K(a)$ הרחבה אלגברית מדרגה $\deg(a)$.

מסקנה: יהי K שדה ותהא $a \in K(a)$ אזי $(K(x) = K(a)) \iff (\alpha, \beta, \gamma, \delta \in K \text{ המקיימים } \alpha\delta - \beta\gamma \neq 0 \text{ וכן } a = \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta})$.

מסקנה: יהי K שדה אזי $\text{Aut}(K(x)) = \left\{ \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} \mid (\alpha, \beta, \gamma, \delta \in K) \wedge (\alpha\delta - \beta\gamma \neq 0) \right\}$.

מסקנה: יהי K שדה יהי $\varphi \in \text{Aut}(K(x))$ ויהי $a \in K(x)$ אזי $\deg(a) = \deg(\varphi(a))$.

הרחבה טרנסצנדנטית פשוטה: הרחבה L/K עבורה קיים $\alpha \in L$ טרנסצנדנטי המקיים $L = K(\alpha)$.

משפט לורות: יהיו L, K שדות כאשר L/K הרחבה לא טריוואלית וכן $K(x)/L$ הרחבה טרנסצנדנטית פשוטה.

פרמטריזציה רציונלית: יהי K שדה ותהא $f : K^2 \rightarrow K$ אזי פונקציות רציונליות $\nu, \psi \in K(x)$ עבורן $f(\nu, \psi) = 0$.

עקומה רציונלית: יהי K שדה תהא $f : K^2 \rightarrow K$ אזי עקומה $\{f(x, y) = 0\}$ עבורה קיימת פרמטריזציה רציונלית.

איבר תלוי אלגברית מעל שדה: תהא L/K הרחבה ויהיו $u_1 \dots u_m \in L$ אזי $v \in L$ כאשר v אלגברי מעל $K(u_1 \dots u_m)$.

איבר בלתי תלוי אלגברית מעל שדה (בת"א): תהא L/K הרחבה ויהיו $u_1 \dots u_m \in L$ אזי $v \in L$ כאשר v אינו תלוי אלגברית ב- $u_1 \dots u_m$ מעל K .

למה: תהא L/K הרחבה יהיו $u_1 \dots u_m, v \in L$ כאשר v תלוי אלגברית ב- $u_1 \dots u_m$ מעל K וכן v בת"א ב- $u_1 \dots u_{m-1}$ מעל K אזי u_m תלוי אלגברית ב- $v, u_1 \dots u_{m-1}$ מעל K .

למה: תהא L/K הרחבה יהיו $u_1 \dots u_m, v_1 \dots v_n, w \in L$ כאשר w תלוי אלגברית ב- $v_1 \dots v_n$ מעל K וכן v_j תלוי אלגברית ב- $u_1 \dots u_m$ מעל K לכל $j \in [n]$ אזי w תלוי אלגברית ב- $u_1 \dots u_m$ מעל K .

קבוצה בלתי תלויה אלגברית/טרנסצנדנטית בלתי תלויים אלגברית זה בזה (בת"א): תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה אזי $u_1 \dots u_m \in \mathbb{L}$ עבורם לכל $f \in \mathbb{K}[x_1 \dots x_m]$ מתקיים כי אם $f(u_1 \dots u_m) = 0$ אז $f = 0$.

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהיו $u_1 \dots u_m \in \mathbb{L}$ בת"א מעל $\mathbb{K}$ אזי $\mathbb{K}(u_1 \dots u_m) \simeq \mathbb{K}(x_1 \dots x_m)$.

קבוצה בלתי תלויה אלגברית (בת"א): תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה אזי $B \subseteq \mathbb{L}$ עבורה לכל $S \subseteq B$ סופית ולכל $f \in \mathbb{K}[x_1, \dots, x_{|S|}]$ מתקיים כי אם $f(S) = 0$ אז $f = 0$.

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה תהא $\mathcal{I}$ קבוצה ותהא $\{u_\alpha\}_{\alpha \in \mathcal{I}} \subseteq \mathbb{L}$ בת"א מעל $\mathbb{K}$ אזי $\mathbb{K}(\{u_\alpha\}_{\alpha \in \mathcal{I}}) \simeq \mathbb{K}(\{x_\alpha\}_{\alpha \in \mathcal{I}})$.

בסיס טרנסצנדנטי של הרחבה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה שאינה אלגברית אזי $B \subseteq \mathbb{L}$ בת"א מעל $\mathbb{K}$ עבורה לכל $A \subseteq \mathbb{L}$ בת"א מעל $\mathbb{K}$ מתקיים $B \not\subseteq A$.

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה שאינה אלגברית אזי קיים ל- $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ בסיס טרנסצנדנטי.

הרחבה טרנסצנדנטית: הרחבה $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ עבורה קיימת קבוצה $\mathcal{I}$ המקיימת $\mathbb{L}/\mathbb{K} \simeq \mathbb{K}(\{x_\alpha\}_{\alpha \in \mathcal{I}})/\mathbb{K}$.

מסקנה משפט הפיצול: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה אזי קיים שדה $\mathbb{F}$ באשר $\mathbb{F}/\mathbb{K}, \mathbb{L}/\mathbb{F}$ הרחבות המקיים כי $\mathbb{F}/\mathbb{K}$ הרחבה טרנסצנדנטית וכן $\mathbb{L}/\mathbb{F}$ הרחבה אלגברית.

קבוצות שקולות אלגברית: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה אזי $A, B \subseteq \mathbb{L}$ עבורן לכל $\alpha \in A$ מתקיים כי α אלגברי מעל $\mathbb{K}(B)$ וכן לכל $\beta \in B$ מתקיים כי β אלגברי מעל $\mathbb{K}(A)$.

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ותהא $A \subseteq \mathbb{L}$ אזי קיימת $M \subseteq A$ בת"א מעל $\mathbb{K}$ באשר A, M שקולות אלגברית מעל $\mathbb{K}$. דורש AC

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ותהינה $A, B \subseteq \mathbb{L}$ באשר $B \subseteq A$ וכן B בת"א אזי קיימת $M \subseteq A$ בת"א מעל $\mathbb{K}$ באשר $B \subseteq M$ וכן A, M שקולות אלגברית מעל $\mathbb{K}$. דורש AC

למה משפט ההחלפה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהיו $a_1 \dots a_r, b_1 \dots b_s \in \mathbb{L}$ באשר $\{b_1 \dots b_s\}$ בת"א מעל $\mathbb{K}$ וכן b_j תלוי אלגברית ב- $a_1 \dots a_r$ מעל $\mathbb{K}$ לכל $j \in [s]$ אזי $r \geq s$ וכן קיימת $S \subseteq \{a_1 \dots a_r\}$ באשר $|S| = s$ עבורה $\{a_1 \dots a_r, b_1 \dots b_s\} \setminus S$ שקולה אלגברית ל- $\{a_1 \dots a_r\}$ מעל $\mathbb{K}$.

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ותהינה $A, B \subseteq \mathbb{L}$ בת"א שקולות אלגברית מעל $\mathbb{K}$ אזי $|A| = |B|$.

מסקנה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה ויהיו $A, B \subseteq \mathbb{L}$ בסיסים טרנסצנדנטיים של $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ אזי $|A| = |B|$.

דרגה טרנסצנדנטית של הרחבה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה שאינה אלגברית ויהי B בסיס טרנסצנדנטי של $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ אזי $\deg_{\mathbb{K}}(\mathbb{L}) = |B|$.

משפט: תהינה $\mathbb{F}/\mathbb{K}, \mathbb{L}/\mathbb{F}$ הרחבות אזי $\deg_{\mathbb{K}}(\mathbb{L}) = \deg_{\mathbb{K}}(\mathbb{F}) + \deg_{\mathbb{F}}(\mathbb{L})$.

שדה פיצול: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x]$ באשר $\deg(f) \geq 1$ אזי שדה $\mathbb{F}$ באשר $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F}$ וכן f מתפרק לגורמים לינאריים מעל $\mathbb{F}$ וכן לכל שדה $\mathbb{L} \subset \mathbb{F}$ מתקיים כי f אינו מתפרק לגורמים לינאריים מעל $\mathbb{L}$.

משפט: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהי $f \in \mathbb{K}[x]$ אזי קיים ל- f שדה פיצול וכן לכל שדות פיצול $\mathbb{F}, \mathbb{L}$ של $\mathbb{F}$ מתקיים $\mathbb{F}/\mathbb{K} \simeq \mathbb{L}/\mathbb{K}$.

טענה: יהי $n \in \mathbb{N}_+$ ויהי $p \in \mathbb{F}$ אזי קיים ויחיד שדה $\mathbb{F}$ באשר $|\mathbb{F}| = p^n$.

הרחבה נורמלית: הרחבה אלגברית $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ עבורה לכל פולינום אי-פריק $f \in \mathbb{K}[x]$ מתקיים כי אם $\text{sols}_{\mathbb{L}}(f) \neq \emptyset$ אז f מתפרק לגורמים לינאריים מעל $\mathbb{L}$.

משפט: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה סופית באשר $\bar{\mathbb{K}}/\mathbb{L}$ הרחבה אזי התב"ש

- $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה נורמלית.
- קיים $f \in \mathbb{K}[x]$ עבורו $\mathbb{L}$ שדה הפיצול של f .
- לכל הרחבה $\bar{\mathbb{K}}/\mathbb{F}$ המקיימת $\mathbb{F}/\mathbb{K} \simeq \mathbb{L}/\mathbb{K}$ אזי $\mathbb{F} = \mathbb{L}$.
- לכל אוטומורפיזם $\nu: \bar{\mathbb{K}}/\mathbb{K} \rightarrow \bar{\mathbb{K}}/\mathbb{K}$ מתקיים $\nu(\mathbb{L}) = \mathbb{L}$.

מסקנה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה נורמלית ויהי $\mathbb{F} \subseteq \mathbb{L}$ שדה באשר $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F}$ אזי $\mathbb{L}/\mathbb{F}$ הרחבה נורמלית.

מסקנה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה סופית אזי קיימת הרחבה סופית נורמלית $\mathbb{F}/\mathbb{K}$ עבורה $\mathbb{L} \subset \mathbb{F}$.

מסקנה: יהי $\mathbb{K}$ שדה ויהיו $\mathbb{F}, \mathbb{L} \subseteq \bar{\mathbb{K}}$ שדות באשר $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{F}$ וכן $\mathbb{K} \subseteq \mathbb{L}$ וכן $\mathbb{L}/\mathbb{K}, \mathbb{F}/\mathbb{K}$ הרחבות נורמליות אזי $(\mathbb{L} \cdot \mathbb{F})/\mathbb{K}$ הרחבה נורמלית וכן $(\mathbb{L} \cap \mathbb{F})/\mathbb{K}$ הרחבה נורמלית.

מסקנה: תהא $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה מדרגה 2 אזי $\mathbb{L}/\mathbb{K}$ הרחבה נורמלית.

מסקנה: יהי $\mathbb{F}$ שדה סופי ותהא $\mathbb{L}/\mathbb{F}$ הרחבה סופית אזי $\mathbb{L}/\mathbb{F}$ הרחבה נורמלית.